

Г чужому научайтесь,
Своего не чурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
424-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BArclay 7-4125
УНСоюз: BArclay 7-5337

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 15-го серпня 1966

В АМЕРИЦІ

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ВИДАТКІВ

Уряд поклав частину вишколених військових резерв, щоб допомогти постійному запотребуванню на збройні сили у в'єтнамській війні. Така думка виринула в Сенаті під час того, як ця Комісія схвалювала 58.1 мільярд дол. на оборону країни у фінансовому році, що почався 1-го липня 1966. Ця сума була на 426 мільйонів дол. менша від тієї, яку схвалила на оборону Палата Репрезентантів. Повна Палата має вирішувати справу оборонного бюджету в цьому тижні. Департамент Оборони здивований тією заявою Комісії, якою вона вимагає покликати військові резерви для цілей війни у В'єтнамі.

ПРЕДСТАВНИКИ ЧИСЛЕННИХ РЕЛІГІЙНИХ ГРУП

є проти внесення сенатора республіканця Еверетта МекКінлі Дірксена, який домагався дозволу на добровільну молитву дітей в публічних школах. Переслухання в цій справі тривали довгий час в Сенатській Підкомісії в справі поправок до Конституції. Більшість переслухуваних заявили проти введення сенатора Дірксена, і тільки незначне число підтримало цей внесок. Проти був представник Крайової Ради Церков, представник Американського Жидівського Комітету, декан Бостонської Правничої Школи о. Роберт Ф. Драйнен із Чину о. Єзуїтів. „За“ виступили представники Грецької Православної Дієцезії Північної й Південної Америки о. д-р Леоніда Контос. „За“ висловлявся й Крайова Асоціація Євангеліків.

КРАЙОВА ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ РЕСПУБЛІКАНЦІВ

на зборах у Шикаго під натиском Крайового Республіканського Комітету схвалили очистити себе з прямих антинегританських і антижидівських елементів, які мали більшість в стейтській організації Нью Джерзі. Провідник цієї групи в Нью Джерзі Річард Ф. Плекнер очиснений від закиду расизму і нетерпимості, але за те він мусить зрештитувати зі становища віце-президента в Крайовій Організації Молодих Республіканців. 7 місцевих філій Організації Молодих Республіканців мають право знов діяти, хоч у червні ц.р. були виклинені з членства в Стейтській Організації.

АМЕРИКАНСЬКЕ ЛЕТУНСТВО ЗАКЛЮЧУЄ

контракт із визначним американським університетом в справі дослідів над літаючими кружками. Назву університету опублікується тоді, коли вже буде готовий контракт, але летунство заявляє, що цей університет має всі дані на те, щоб дослідити ним переведені були на висоті і знові об'єктивні. Між дослідниками має бути один фахівець фізики, астроном, а також науковець психолог. Летунство змінило свою думку про повідомлення про літаючі кружки. Давніше воно не звертало уваги на повідомлення про ці кружки, тепер воно поважніше ставиться до цієї справи. Від 1947 до грудня 1965 було 10,147 повідомлень про кружки, з чого 646 випадків не були вивчені досі.

У СВІТІ

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ

ПРОГОЛОСИЛА заяву, в якій підкреслило свою незалежність однаково від Москви, як Пейпінгу. У тій заяві північнокорейські комуністи критикують Москву за ніби-то замалу допомогу Північному В'єтнамові у війні проти американських „імперіалістів“, але й критикують Пейпінг за вехування єдності комуністичного руху, що його Пейпінг узалежнює від беззаперечного підпорядкування його, Пейпінгу, скрайнім доктринам.

СХІДНО-НІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИ ВІДЗНАЧАЛИ

13 серпня військово-поліційною парадом 5-річчя здвигнення внутрішньо-берлінського муру. Комуністичний диктатор Вальтер Ульбріхт виголосив промову, в якій лявлявся проти Західної Німеччини і Америки за планання „реваншистських“ плянів. Західно-німецький канцлер Людвіг Ерхард назвав те комуністичне „святкування“ шпилем димизму. За 5 років існування берлінського муру ганьби — втекли такж на захід 24,000 осіб із Східної Німеччини. 58 осіб згинули при спробах втечі.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ГАНДІ НАПИСА-

ЛА листа президенту Джансонові, в якому висловила своє переконання — не підтримання ніяким доказом, — що треба припинити бомбардування Північного В'єтнаму і ніби-то нейтральної кордонної смуги, щоб дістати згоду Північного В'єтнаму на мирові переговори. З американського боку стверджено, що не одержано ніякого заперення, що припинення таких бойових дій спонукає в'єтнамських комуністів до припинення своєї агресії.

ПАПА ПАВЛО VI ПРОГОЛОСИВ 12 СЕРПНЯ Ц. Р.

ДЕКРЕТ з інтерпретацією різних постанов 2-го Ватиканського Собору. Він займається в тому декреті головню справою децентралізації адміністрації Католицької Церкви, однаково у ватиканській верхівці, як в спархях по всьому світі. За постановою Собору має бути покликане окреме тіло з 24-ох високих духовників-місіонерів, а рішення тієї колегії будуть залежні тільки від апробації або спротиву Папи.

ГОЛОВА КАМБОДЖИ, КНЯЗЬ НОРОДОМ СІГАНУК,

ЗАЯВИВ свос небажання, щоб до Камбоджи прибув на розмову з ним Аверелл Гарриман у справах посередництва Камбоджи у війні у В'єтнамі та відновлення дипломатичних взаємин між ЗДА й Камбоджею. Сіганук твердить, що село Тлок Трач, що його поміжково острілювали американські літаки 31 липня і 2 серпня, лежить не на південно-в'єтнамській, а камбоджській території. Сіганук зажадав формального перепрошення з боку ЗДА.

НЕОФІЦІЙНІ ПЕРЕГОВОРІ МІЖ ЗАХІДНОЮ

НІМЕЦЬКОЮ ТА ФРАНЦІЗОЮ у справі залишення в Німеччині 72,000 французького війська прийняли такий успішний зворот, що в найближчому місяці, коли переговори офіційно відновляться, буде підписаний відповідний договір. Франція погодилась, що базою порозуміння є надати договір з жовтня 1954 року, підписаний тоді ЗДА, Британією, Францією і Західною Німеччиною про чужинські залоги на території Західної Німеччини в рамках НАТО.

32 ДЕЛЕГАТИ, ЯКІ ПІДТРИМУЮТЬ РЕЖИМ У

ПЕЙПІНГУ, збюктовували наради про-комуністичної світової конференції проти атомових і водневих бомб у Токіо. Непорозуміння виниціло внаслідок прибуття делегації з Мадридриши. Про-пейпінгські комуністи не захотіли сидіти разом з мадярами, яких вони назвали „сліпим зряддям московських імперіалістів“. Між групою 32 реbelieнтів були деякі комуністи із ЗДА.

ЛУНАР ОРБАЙТЕР КРУЖЛЯЄ ДОВОКОЛА МІСЯЦЯ

Пасадепа, Каліфорнія. — Космічний корабель Лунар Орбайтер 1 згідно з пляном 14-го серпня почав кружляти довокола Місяця, облітаючи його впродовж 3-ох годин 37 мінут і 36 секунд. Коли Лунар Орбайтер попав в лет довокола Місяця, то цей сателіт Землі був віддалений від неї на 226,500 миль. Випущено ракети Лунар Орбайтер в середу 10-го серпня, коли Місяць був віддалений від Землі на 236,310 миль. Лунар перелетів цю віддалу впродовж 92-ох годин і був в суботу 13-го серпня коло Місяця. Тоді з Землі наказали Лунаріві за допомогою випущеної ракети сповільнити свій лет, щоб попастися в кружляння довокола Місяця. Це вдалося, і тепер Лунар Орбайтер літає довокола природного сателіта Землі в овалній лінії. Найменше його віддалення від Місяця вносить 119 миль, а найбільше — 1,160. За допомогою приладів із Землі мають змінити цю орбіту Лунара таким способом, що найбільша віддалу його від Місяця буде вносити 1,150 миль, а найменша 119 миль. В четвер 18-го серпня Лунар почне робити світлинні місця на Місяці, де в 1969-му році мають осісти американські астронавти. З пороблених світлин можна буде вибрати найвідповідніше місце для того, де зможуть осісти астронавти з проєкту Аполло. Представник Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Ізраїль Табак заявив, що Лунар Орбайтер „робити докладно те все, що він мав зробити“. Джеймс С. Мартин із програми летів до Місяця твердить вже тепер, що місяць за допомогою випущеної ракети сповільнити свій лет, щоб попастися в кружляння довокола Місяця. Це вдалося, і тепер Лунар Орбайтер літає довокола природного сателіта Землі в овалній лінії. Найменше його віддалення від Місяця вносить 119 миль, а найбільше — 1,160. За допомогою приладів із Землі мають змінити цю орбіту Лунара таким способом, що найбільша віддалу його від

Американські президенти нараджуються над об'єднанням економіки

Богота, Колумбія. — Тут почалися наради президентів латинських „американських“ держав, які ставлять собі ціллю оживити співпрацю в рамках Союзу для Поступу та причинитися до економічного об'єднання країн Західної Півкулі. Президент Чіле Едуардо Фрей Монтальва і Венесуелі Раваль Леоні підкреслили зараз після приїзду, що вони змагають, до „більшого об'єднання американських держав в ділянці економіки та до створення з цих держав антимілітарного блоку. Президент Фрей сказав, що „ці наради мають скріпити демократію, мир, справедливість і економічну інтеграцію Латинської Америки“. Гостей вітав на летючій президент Коломбій Карльос Ллерас Рестрено. Він обняв владу тижень тому. В Коломбії тепер оголошений військовий стан, бо перед приїздом чужих президентів Перу і Еквадору, муністичних провідників, які могли були викликати заворушення під час перебування високих закордонних гостей. На нараду прибули вже представники президентів Перу і Еквадору. Наради мають тривати три дні і мають підготувати матеріял для з'їзду всіх президентів латинських американських держав і президент Джансон. Як місце цього з'їзду передбачається Ліму в Перу або Віня дель Мар в Чіле.

Едвард Козак захопив своєю розповіддю й малюнками численно зібрану публіку на Союзівці

Союзівка, Кергонскон, Н. Я. — Влаштуваний тут у неділю 14 серпня ц. р. в серії містечких вечорів, вечір відомого українського мистця і карикатуриста Едварда Козака під назвою „Еко про себе“ зібрав понад дві сотні глядачів і слухачів, які прибули, не зважаючи на дощ і пізно ввечерю пору. Після відкриття вечора проф. Іваном Задорожним, коротке слово про мистця і його творчість виголосив ред. А. Драган і потім мистець Едвард Козак захопив присутніх своєю розповіддю про окремі моменти свого життя, творчості і мистецької кар'єри, ілюструючи їх малюнками і карикатурами. Під час вечора мистецький образ Е. Козака здобув п. Тома Кордуба. Прибуток з продажу образу в сумі 182 доларів мистець призначив на фонд будови нової церкви св. Трійці в Кергонсконі.

Едвард Козак

Концерт Квартету Бандуристів та виступи молодих танцюристів і співаків були атракцією кінця тижня на Союзівці

Союзівка, Кергонскон. — Мистецько-розвагова програма минулого суботнього вечора на Союзівці притягнула до своєю різноманітності і безпартійності сотки гостей Союзівки цієї оселі УНСоюзу в Кетекільських горах і відвідувачів з усієї околиці. Започатковано програму, що нею проводив Вол. Гентиш, виступом квінтету двічот — працівничок Союзівки, які відспівали пісню на привітання гостей. В дальшому виступав Квартет Бандуристів у складі: Романа Левицького, як керівника, та Івана Івашка, Володимира Юркевича і Михайла Біленького, як виконавців. Присутні на концерті тепло і рясними оплесками зустрічали виконавці бандуристів пісні різних жанрів, історичні, повстанські, народні й сучасні, амушуючи бандуристів до наддатків. В антрактах виступали працівники Союзівки, дітвчата і хлопці із групами та сольовими танками, виказуючи в них справжню віртуозність і також, як у танку Орисі Пацак, винахідливість й оригінальність. Закінчено програму знову ж виступом квінтету двічот в складі: Слава Полятицька, Ориса Сілецька, Володимир Панін, Фортепіяновий супровід виконував Павло Літєло.

ГЕНЕРАЛ ВЕСТМОРЛЕНД ВИКЛЮЧАЄ ПЕРЕМОГУ КОМУНІСТІВ У В'ЄТНАМІ МЕКНАМАРА ПОДАЄ АВТОРИТЕТНІ ДАНІ ПРО ВТРАТИ В ЛІТАКАХ

Вашингтон. — Головний командант американських збройних сил у В'єтнамі, генерал Вільям Вестморленд відвів у відліку 14 серпня пресоу конференцію, на якій — відповідаючи на запити журналістів — дав огляд теперішньої воєнної ситуації у В'єтнамі. Прияний на тій пресовій конференції президент Джансон попередив її, пояснивши, що генерал Вестморленд приїхав до ЗДА, щоб скласти йому, Президенту дані як верховному командантові збройних сил ЗДА, звідомлення: така зустріч була домовлена ще в лютому ц. р. під час конференції у Гоноліолло, але можна було її здійснити аж тепер. Найважливішим ствердженням, що його зробили однаково Президент, як ген. Вестморленд, було те, що Північний В'єтнам і південно-в'єтнамські комуністичні партизани — в'єтконг — не мають шансів підкорити собі Південний В'єтнам — поки американці й інші союзники Південного В'єтнаму мають там свої війська. Однак обидва ті мужи, потвердивши рішення Американки боронити Південний В'єтнам проти комуністичної агресії так довго, як цього буде треба — перестерігли, що війна буде довга і що американський народ мусить це усвідомити собі. Теперішні американські збройні сили у В'єтнамі нараховують приблизно 191,000 воїнів, Генерал Вестморленд поінформовав, що те число буде збільшуване аж до кінця цього року, але не подав найвищої цифри. Зате він запевнив, наче б в його штабі пляновано збільшен-

ня американського війська у В'єтнамі до 750,000. Комуністи мають у Південному В'єтнамі — за твердженням генерала Вестморленда — ц. р.р у Джансон Сіті в Тексасі пресоу конференцію, на якій — відповідаючи на запити журналістів — дав огляд теперішньої воєнної ситуації у В'єтнамі. Прияний на тій пресовій конференції президент Джансон попередив її, пояснивши, що генерал Вестморленд приїхав до ЗДА, щоб скласти йому, Президенту дані як верховному командантові збройних сил ЗДА, звідомлення: така зустріч була домовлена ще в лютому ц. р. під час конференції у Гоноліолло, але можна було її здійснити аж тепер. Найважливішим ствердженням, що його зробили однаково Президент, як ген. Вестморленд, було те, що Північний В'єтнам і південно-в'єтнамські комуністичні партизани — в'єтконг — не мають шансів підкорити собі Південний В'єтнам — поки американці й інші союзники Південного В'єтнаму мають там свої війська. Однак обидва ті мужи, потвердивши рішення Американки боронити Південний В'єтнам проти комуністичної агресії так довго, як цього буде треба — перестерігли, що війна буде довга і що американський народ мусить це усвідомити собі. Теперішні американські збройні сили у В'єтнамі нараховують приблизно 191,000 воїнів, Генерал Вестморленд поінформовав, що те число буде збільшуване аж до кінця цього року, але не подав найвищої цифри. Зате він запевнив, наче б в його штабі пляновано збільшен-

ня американського війська у В'єтнамі до 750,000. Комуністи мають у Південному В'єтнамі — за твердженням генерала Вестморленда — ц. р.р у Джансон Сіті в Тексасі пресоу конференцію, на якій — відповідаючи на запити журналістів — дав огляд теперішньої воєнної ситуації у В'єтнамі. Прияний на тій пресовій конференції президент Джансон попередив її, пояснивши, що генерал Вестморленд приїхав до ЗДА, щоб скласти йому, Президенту дані як верховному командантові збройних сил ЗДА, звідомлення: така зустріч була домовлена ще в лютому ц. р. під час конференції у Гоноліолло, але можна було її здійснити аж тепер. Найважливішим ствердженням, що його зробили однаково Президент, як ген. Вестморленд, було те, що Північний В'єтнам і південно-в'єтнамські комуністичні партизани — в'єтконг — не мають шансів підкорити собі Південний В'єтнам — поки американці й інші союзники Південного В'єтнаму мають там свої війська. Однак обидва ті мужи, потвердивши рішення Американки боронити Південний В'єтнам проти комуністичної агресії так довго, як цього буде треба — перестерігли, що війна буде довга і що американський народ мусить це усвідомити собі. Теперішні американські збройні сили у В'єтнамі нараховують приблизно 191,000 воїнів, Генерал Вестморленд поінформовав, що те число буде збільшуване аж до кінця цього року, але не подав найвищої цифри. Зате він запевнив, наче б в його штабі пляновано збільшен-

Пейпінг потверджує надалі свою агресивну політику — лається проти ЗДА й СССР

Гонг Конг. — Центральний Комітет Китайської Комуністичної партії, який нараджувався від 1 до 12 серпня ц. р., проголосив широкий комунікат, в якому потверджує свою екстремістичну воєнничу політику на внутрішньому і зовнішньому фронтах. Верхівка китайської компартії залязала надалі підтримку „всіма можливими засобами“ Північному В'єтнамові в його війні проти „американського агресора“ та лається проти „американських імперіалістів“, як найбільшого сучасного ворога „визвольних рухів“ „соціалістичного світу“. Але водночас китайські комуністи знову оскаржують Москву у дволічній політи-

Пластунки почали вишкільний табір „Стінки культури“

Іст Четгем, Нью Йорк. — На пластовій оселі „Вовча тропа“ в Іст Четгем, де вже другий тиждень таборують курені пластуна, відбувся в суботу і в неділю 13 і 14 серпня День Пластуна. День почався в суботу після полудня апелем-знітом, що його приймали представники Крайової Пластової Старшини із п. сен. Ольгою Курчівнич і п. сен. Юрієм Ференцевичем у проводі, як також команданти обох таборів і саме командант юнаків п. сен. Тарас Триш і командант новаків п. сен. Володимир Мельник. Після офіційного звіту: відбулись спортивні першества. Окремо відбулась ватра юнаків і новаків. Ватра новаків під проводом їхнього команданта Володимира Мельника відбулась недалеко від нової табору новаків, що розташувалася в новозбудованих семи простірних і вигідних бараках. На великій площі під гіркою, де приміщений табір юнаків, с окремий табір розвішків, відбулась ватра юнаків. Коротке слово до пластуна виголосив Юрій Ференцевич, а програму проводив пластуна Андрій Сагацій. Програми, яка почалась походом пластуна із смолоскинами, що ними запалено високу ватру, і яка тривала до півночі, приглядалась кількості глядачів — батьків таборуючої молоді і приятелів Пласту. В неділю відбулись Богослуження в таборових каплицях. Парох пластового табору о. В. Данилів виголосив з цієї нагоди гарну проповідь. Після полудня відбулась зустріч в копаному м'ячі команди табору юнаків і команди табору новаків. День Пластуна закінчився офіційним апелем. Батьки, які численно приїхали на це пластове свято, мали змогу харчування у новій їдальні-кафетерії, що її ведуть члени Нью-Йоркського Пласту-Приятю.

Тиждень Поневолених Націй у Бостоні відзначено разом з представниками інших національних груп

Бостон, Масс. — Губернатор Массачусетс, Джон А. Воллі, і посадики Бостону, Джон Ф. Коліне, видали прокламації з наоди Тижня Поневолених Націй, в яких підтримують заходи для привернення свободи всім поневоленим московським і колоніальним народам. Підписання прокламації відбулось в присутності представників від українців, вірменів, литовців, латишів, мадярів і поляків. Місцевий Відділ УККА репрезентував Орест Шудлюк, заступник голови. Цього року особливу увагу звернуто на інформацію преси і радіо про ТПН і про проблему поневолених націй взагалі. До щоденної преси і радіо в стейті вислали копії прокламацій. В додатку кожній більшій щоден-

Вшановано 80-ліття д-ра О. Тисовського, основоположника Пласту

Відень. — (Т. Д. 9 серпня ц.р. сповнилося 80 років життя основоположникові Пласту, педагогові, вченому й громадському діячеві професорові д-рові Олександрові Тисовському, який живе тепер у Відні.

Для вшанування цього небуденного ювілею відбулись у Відні дня 9-го серпня в зеленій залі ресторана Рат-гаускеллер товариські сходни українського громадянства з ввечерю.

Сходни, які улаштував Союз Українців Австрії у співпраці із Уповноваженим Головної Пластової Булави, відкрив віце-президент СВА мгр. Юліан Костюк, вітаючи Ювілята та його родину і гостей, серед яких зокрема згадав делегацію Курена п. сеніорів „Левих Чортів“ у складі: ред. М. Добрянського, о. мгр. М. Коржана, д-ра І. Мрица та сотн. В. Козака; д-ра Романа Кичуна з родиною, що живе на Побережжя Слової Кости у Зах. Африці, хвилено в відпусті в Європі, мгр. О. Благітку з дружиною із Швеції, та мгр. С. Мардака із університету в Саарбрікен в Німеччині. Після привітання гостей мгр. Костюк виголосив промову, в котрій представив заслуги Ювілята для української суспільності. Зверги вітав у своїй промові Ювілята сніор українського католицького духовенства в Австрії 85-літній о. кан Лаба.

Після цього була відчитана телеграма Архископа УАПЦ в Америці Владимира Метислава, та привіт від Головної Пластової Ради і Булави, що його передав п. сен. Т. Данилів, як уповноважений репрезентант Гол. Пласту.

Після промов відчитано привітні тід українських суспільно-громадських організацій, наукових установ, видатних наших політичних й громадських діячів, родини Ювілята, та пластових властей і з'єднань у вільному спітні. Всіх письменних привітні наслідно на вечір 136 в тому понад 40 від пластових з'єднань.

Відбувся День Пластуна на „Вовчій Тропі“

Іст Четгем, Нью Йорк. — На пластовій оселі „Вовча тропа“ в Іст Четгем, де вже другий тиждень таборують курені пластуна, відбувся в суботу і в неділю 13 і 14 серпня День Пластуна. День почався в суботу після полудня апелем-знітом, що його приймали представники Крайової Пластової Старшини із п. сен. Ольгою Курчівнич і п. сен. Юрієм Ференцевичем у проводі, як також команданти обох таборів і саме командант юнаків п. сен. Тарас Триш і командант новаків п. сен. Володимир Мельник. Після офіційного звіту: відбулись спортивні першества. Окремо відбулась ватра юнаків і новаків. Ватра новаків під проводом їхнього команданта Володимира Мельника відбулась недалеко від нової табору новаків, що розташувалася в новозбудованих семи простірних і вигідних бараках. На великій площі під гіркою, де приміщений табір юнаків, с окремий табір розвішків, відбулась ватра юнаків. Коротке слово до пластуна виголосив Юрій Ференцевич, а програму проводив пластуна Андрій Сагацій. Програми, яка почалась походом пластуна із смолоскинами, що ними запалено високу ватру, і яка тривала до півночі, приглядалась кількості глядачів — батьків таборуючої молоді і приятелів Пласту. В неділю відбулись Богослуження в таборових каплицях. Парох пластового табору о. В. Данилів виголосив з цієї нагоди гарну проповідь. Після полудня відбулась зустріч в копаному м'ячі команди табору юнаків і команди табору новаків. День Пластуна закінчився офіційним апелем. Батьки, які численно приїхали на це пластове свято, мали змогу харчування у новій їдальні-кафетерії, що її ведуть члени Нью-Йоркського Пласту-Приятю.

FOUNDED 1883

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid of the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$65.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідати становичу редакції.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Приклад Гібральтару

Деякий час ведуться у високому стилі засекретені переговори між урядами Іспанії і Англії про Гібральтар. Ця морська твердиня, що протягом довгих десятиріч була форпостом могутності колоніальної Великобританії, підпала під обстріл Іспанії і знаходиться в стані облоги, правда тільки дипломатичної. Час від часу протягом останніх десятиріч були спроби дипломатичними розмовами між Іспанією й Англією вирішити долю цього малого клатника землі, що вже в античних часах відіграла велику роль, як "кінець світу", а в новітній історії був наріжним каменем у рості Бритійської імперії.

Історія Гібральтару дуже барвиста. Військовою фортецею став він у посідання арабів. У VIII сторіччі здобули цей півострів готи й уфортифікували його, щоб забезпечити собі шлях до Африки. У XIV сторіччі Гібральтар здобули іспанці, і відтоді став він частиною Іспанії. Разом з Іспанією перейшов під панування маврів і став знову іспанським у 1462 році, коли був приділений князеві Медіни. Формально інкорпоровано Гібральтар до королівства Іспанії в 1502 р., і завдяки Іспанії виріс він на морську фортецю. В 1704 р. почалась окупація Гібральтару англійцями. Того року був проголошений війни Бритійська й голландська флотилії на триденній облозі зайняли Гібральтар і піднесли над ним прапор Бритійської королеви Анни. Гібральтар мав охороняти одну з найважливіших Бритійських морських магістралей.

Іспанці не легко віддали частину цієї своєї території, яка завдяки географічному положенню має виняткове оборонне значення. Вони постійно намагалися відібрати Гібральтар від англійців. Відома облога цього півострова іспанськими військами в 1726 році. Під час американської війни за незалежність Гібральтар облягало іспанське військо впродовж чотирьох років (1779-1783), але англійці затримали його для себе. Після 1783 р. становище Гібральтару унормувалося, хоч ще в 1801 р. говорилось про французько-іспанські затії відбиті його в англійців. Правда, становище Гібральтару ніколи не було вняснене, і воно донині неясне. В Утрехтському договорі з 1713 р. говорилось про тимчасову окупацію, але й пізніше право Британії на Гібральтар випливало лише на основі двохго окупації.

На ділі Гібральтар — це не лише давня частина Іспанії, але й іспанський край. Більшість його населення іспанці, хоч англійці за час свого панування пригнали до Гібральтару багато жидівських і могомеданських колоністів, проти чого заперечував договір в Утрехті. Тепер Британія не надто заінтересована в окупації Гібральтару, бо ні його фортифікації, ні стратегічне положення не мають ніякого значення для модерної війни. Не приносить Гібральтар також ніякого прибутку Британії, навпаки вона мусить витрачатись на утримання там військової залоги. Але тепер вже інше політичне становище Гібральтару. Громадяни цієї колонії, хоч у більшості іспанці, виробили собі впродовж років власні форми демократичного управління і не бажать втратити своїх прав взаїмну за іспанське громадянство. Колись дуже прихильні до Іспанії гібральтарці у змішанні з англійцями й іншими колоністами втворювали нби окремий нарід, який побіч англійської мови іспанську мову, гордиться іспанською історією, але не відчуває жодних зв'язків з матеркомом. У той час, як усі інші колонії колись могутньої Британії змагають до незалежності, гібральтарці не заінтересовані в незалежності і почувать себе а більший безпеці під опікою Британії.

В такій ситуації Британія, хоч і бажала б вилізти панування над Гібральтаром, не може цього зробити саме з уваги на населення. Тож і в розмовах, які ведуться між Мадридом і Лондоном про майбутнє Гібральтару, шукають якогось компромісу. Оправдані історичною справедливістю вимоги Іспанії повернути їй давню її територію не можуть бути виконані саме з уваги на права і домагання самих мешканців Гібральтару. Сподівається, що в Гібральтарі відкритою іспанський консулат, який, побіч англійської колоніальної влади, захищатиме на тому півострові інтереси іспанців.

Для нас, українців, відрядне являє, що історична справедливість промовис по довгих десятиріччях і сторіччях. Не зважаючи на понад длістні п'ятдесят років військової окупації, під час якої цей клатник іспанської землі перейшов не тільки фортифікацію, але і зв'язку з фортифікацією насильно перетасовку, Гібральтар не втратив свого національного обличчя, і історія запиєс за ним право бути іспанським.

Т. Прокопів

ЩЕ ТРОХИ ПРО СОЦІАЛІЗМ

Моя стаття про фабіянський соціалізм, що появилася 3-го травня ц. р. в „Свободі“, була причиною появи 9-го червня в „Свободі“ другої статті на ту ж саму тему. Її автор, стверджуючи про вільність першої частини моєї статті, запереча деякі мої твердження в другій її частині.

Важливість питань, дискусійних моїм опонентом, його плутана логіка й невиріні твердження примушують мене дати деякі роз'яснення без огляду на те, як далеко сагас ерудитця його опонента, але насправді так не с. кономічнк.

Всяка дискусія, в якій оперується неозначеними термінами, веде до непорозуміння. Щоб уникнути цього, я наведу тут енциклопедичні визначення, що таке соціалізм і що таке комунізм, оскільки мій опонент присвятив свою статтю цим двом категоріям без їх визначення. Автор, мабуть, вважає, що це загальнознані поняття, але насправді так не с.

Отже, що таке соціалізм? Згідно з наукою політичної економії, соціалізм с такій економічній устрій, в якому відсутня приватна власність на засоби виробництва. Сусільство стас безкласовим. Розподіл наслідків виробництва (оплата праці) здійснюється за принципом кількості й якості виробленої продукції. Існують гроші, існує й держава як знаряддя примусу.

Що таке комунізм? Карл Маркс визначив комунізм як устрій теж без приватної власності на засоби виробництва, але в цьому устрої розподіл продукції мав би відбуватись за принципом праці по можливості — діставати по потребі! Грошей уже немає. Держави як знаряддя примусу також немає. За Марксом, соціалізм — перша стадія комунізму.

Крім цієї загальної Марксової схеми, ніхто детальнішої теорії не дав. Ленін свого часу писав, що комунізм буде тоді, коли кожна родина зможе мати до обіду курку. Хрущов казав, що комунізм — це хліб з маслом. Брежнев і Косігіні не згадують про комунізм. Ім не до того.

В світі існує тепер десять „комуністичних“ країн, але жадна з них не має комуністичного устрою і тільки дві — Росія й червоної Китай — мають справжній соціалістичний устрій, тобто устрій без приватної власності на засоби виробництва. Решта всім мають тільки частково знаціалізоване господарство, і все воно провадиться за принципом суттєво капіталістичним.

Джордж Кеннал, американський „ліберал“, не так давно в одній із своїх синдицикованих статей намагався переконати читачів, що боротьба проти комунізму неможливо й немає сенсу, бо невідомо, проти якого комунізму треба боротись: проти російського, тітовського, китайського чи ще якогось іншого? С, мовляв, багато різних комунізмів.

Але різних комунізмів немає: комунізм с лише один. Можна плянувати різні

шляхи, як досягти його. Існує чимало соціалістичних партій. Може існують також різні соціалізми? Немас різних соціалізмів. Соціалізм лише один: устрій без приватної власності на засоби виробництва. Може бути багато різних соціалістичних програм, які передбачають різний ступінь націоналізації народного господарства й різні способи здійснення її.

Часом країни, в яких запроваджено восьмигодинний робітний день, соціально безпечення, безплатне медичне обслуговування та інші блага, називаються соціалістичними. Всі ці блага може мати кожна капіталістична держава. Так, наприклад, у З'єднаних Державах почали запроваджувати сорокагодинний робітний тиждень з 1933 року, а в „ледедодії“ соціалістичній країні, Росії, це й досі сорокап'ятигодинний тиждень.

Немас гіршої образи для соціалістів, як порівняння їх з комуністами. Мій опонент пише: „Тому треба вважати за бездіставне й несправедливе твердження автора статті, що „фабіянці, хоч і мають відразу до агітаторської природи комунізму, ніколи не атакують концепту безбожності, безкласового, соціалістичного світу тому, що їх мета та ж сама“. Цим автор статті пошів знак рівниння між соціалістами й комуністами. Отже, виходило б, що теперішній соціалістичний уряди в Швеції, Данії, Великобританії чи в інших країнах, де соціалісти с в коаліції з іншими партіями, — це все люди, у яких „мета та ж сама, що і в комуністів“.

Так. Повторюю: мета в усіх соціалістів і в усіх комуністів та ж сама тому, що те, чим в теорії комунізм відрізняється від соціалізму (працюю по можливості — діставати по потребі), с утопією, нездійсненною мрією. Найбільше, на що спромоглись російські комуністи при старанні і відданій допомозі капіталістичної Америки — це на соціалізм. Без допомоги Америки російській і китайській соціалістичній партії не існували би. То жак ж тоді різниця між соціалізмом і комунізмом? Соціалістами й комуністами? Можливо, тільки в способі досягнення тієї ж самої мети — соціалізму.

Але мій опонент заперечає, що у соціалістів „мета та ж сама, що і в комуністів“. Він знову пише: „Всі ці соціалістичні партії та соціалістичні міністри стоять на тих самих позиціях, що й фабіянці: демократичним шляхом здійснені реформи“.

За теорією, соціалізм приходить після капіталізму. Оскільки соціалізм с устрій без приватної власності на засоби виробництва, то приватна власність мусить бути знаціалізована. Як цього націоналізацію можна здійснити? Або способом Леніна — Сталіна, або шляхом викупу. Відомо, що в нормальній державі партія (Закінчення на стор. 3-ій)

Іван Р. Костюк

„НА ТВОЇХ РУЇНАХ, СТАНИСЛАВОВЕ!“

(Нотатки про судовий процес у Мюнстері, Німеччина)

Слідчі дододження проти підсудних розпочалися ще в 1959 році. Пріктокою до слідства була книжка, що появилася в Ізраїлі п.а. „На твоїх руїнах, Станіславове!“, і формальні жидівські оскарження. Слідством займалася державна прокуратура в Дортмунді, на внесення німецької централі Поборювання націонал — соціалістичних злочинів. Наказ а рештувати Ганса Крюгера та деяких інших осіб видав окружний суд у Курсфельді в 1962 році. Відтоді всім підсудних перебував в слідчій тюрмі. У випадку засудження їх на позбавлення волі, цей час буде їм зачислений.

Кого ж судять у Мюнстері? Головний обвинувачений — Ганс Крюгер. Народився він 1910 року в Познані (Польща), що в той час належав до кайзерівської Німеччини. Як єдиний син своїх батьків, він скінчив у тому місті п'ять класів народної школи. Його батько був „приватний торговельний учитель“. За пропольську діяльність був ув'язнений поляками і щойно на домагання Шведського Червоного Хреста звільнений з тюрми в 1925 році вигнаний з Польщі разом зі сином і дружиною. Прибувши до Німеччини, Крюгери поселились в Рутенвалде, в Бранденбургії, де Ганс закінчив рішннню школу і став на працю як „гут-інспектор“ (економ) у двох сільськогосподарських мастках.

Старий Крюгер пробував шастя як власник ресторану, згодом колоніально — товаро-як крамничі і врешті як власник курячої ферми. Але його „гефешті“ наслідком інфляції, що її переживала повосина Німеччина, прогоріли. Тим часом Ганселе почив нову кар'єру як поліцист. У 1929 році він перейшов з військової частини „Штальгельм“ до СА (Шуц Абтайлунген) і 1930 року став членом НСДАП (Націонал — Соціалістичне Дойче Арбайтер Партай). В 1931 році мав уже рангу „групенфюрера“, а через п'ять місяців того самого року — „штурмфюрера“. В 1932 році дослужився на ранг „штурмбанфюрера“, виконуючи одночасно поліційну службу як командант „СА — Шуцгафлагера“, значить „штурм“, в Оранісбургу біля Берліну.

В 1933 році, після приходу до влади Гітлера, Ганс Крюгер виринас як керівник „Арбайтсамту“ в Люкенавалде, що йому, одначе, не дуже подобалося, і він перейшов на службу до „Зіхергайтс Полицай“ — тасміної поліції. В 1938 році вступив до Євангеліської Церкви, щоб цілковито присвятитись поліційній службі в СС („Шуц Штгафелльн“). Після закінчення спеціального вишколу майбутніх естремінасторів жидів та слов'ян, 20 квітня 1941 р. його іменуєють „крімінальмієстером“ і наприкінці липня того ж року він появляється на терені Станіславівщини, як шеф „Зіхергайтсполицай“ — Гренціполіцайкомісарія —

дій, у 1947 році, на домагання польського уряду, американці Шотта арештують і ввадять до Варшави, де його засуджують за приваєльність до СС і СД на три роки тюрми. За „діяльність у Станіславові“, із-за відсутності доказового матеріалу, його не судили.

Відбувши кару в Польщі, Шотт у 1951 році повертається до Західної Німеччини і до часу арештування в 1962 р. живе на признаній йому державній ренті як „шпет гайкерер“ та „зоненфліхтлінг“, тобто як особа, що із опізнанням повернувшись додому та як виселенець з німецьких територій, окупованих Польщею.

Під час переслухання Гайнріх Шотт, подобно як і Крюгер, поводиться самопевно, раз-у-раз вибухас сміхом і радо позус фоторепортаж. На питання суддів відповідає, що він ні в чому не винен і тільки як „золдарт“ в кожному наказі своїх зверхників. Сидний раз він виявив свою „твердість“, коли „як християнин і з огляду на своїх дітей, не виконав наказу“ вступити з Євангеліської Церкви.

Шоттові, як і Крюгерові, закладають фізичне знищення 80,000 осіб. Колишній СС-обершарфюрер і член „Шуцполіцай“ 58-літній Ернст Вархмін з Фіцену, якому акт обвинувачення закладає замордування 6 713 жидів і співчуанть у знищенні 80,000 інших осіб, про себе розказує: що він — великий приятель тварин. Про „жидівське питання“ він доповідає „шойно в Станіславові“, куди його відраджено в липні 1941 року. Знаючи про те, що жиди — вороги німецького народу, бо „навіть в радіо про це говорили“, Вархмін очоче виконував накази своїх зверхників. Він, член НСДАП з 1939 року, двічі жошайт, „не переймався надто політикою“, а робив тільки те, що йому, як „доброму золдартові“, наказувано.

51-літній Йозеф Давс з Ганава, „шасливий батько“ двоох малих дітей, перебував в тюрмі в Станіславові, як „СС-роттенфюрер“, разом з Крюгером та іншими причинили до вимордування 80,000 жидів брав безпосередню участь в екзекуції 17,000 осіб і власноручно замордував одного жидя. Під час одної екзекуції він будітмо дістав нервовий розлад і відмовився виконати наказ, за що його у Львові в 1942 році замирили на шість місяців тюрми і відраджено на Східний фронт.

Цей злочинець, батько семерих дітей, став членом НСДАП у 1938 році і вступив до „Ваффен СС“ у 1939 році, щоб „мати шанси на краще життя“. Разом з Крюгером у липні 1941 року він з'являється в Станіславові і як „референт у справах инщення жидів“ за сумління виконувана наказів та за участь в вимордуванні 60,000 жидів дістав назву „короля жидів“. Уже протягом двох тижнів своєї служби „вождів і батьківщини“ він успів замордувати зі своїми колегами як „прикордонної поліції“ 600 осіб жидівської та польської національності.

Після закінчення востягх тюрми, у 1947 році, на домагання польського уряду, американці Шотта арештують і ввадять до Варшави, де його засуджують за приваєльність до СС і СД на три роки тюрми. За „діяльність у Станіславові“, із-за відсутності доказового матеріалу, його не судили. Відбувши кару в Польщі, Шотт у 1951 році повертається до Західної Німеччини і до часу арештування в 1962 р. живе на признаній йому державній ренті як „шпет гайкерер“ та „зоненфліхтлінг“, тобто як особа, що із опізнанням повернувшись додому та як виселенець з німецьких територій, окупованих Польщею. Під час переслухання Гайнріх Шотт, подобно як і Крюгер, поводиться самопевно, раз-у-раз вибухас сміхом і радо позус фоторепортаж. На питання суддів відповідає, що він ні в чому не винен і тільки як „золдарт“ в кожному наказі своїх зверхників. Сидний раз він виявив свою „твердість“, коли „як християнин і з огляду на своїх дітей, не виконав наказу“ вступити з Євангеліської Церкви. Шоттові, як і Крюгерові, закладають фізичне знищення 80,000 осіб. Колишній СС-обершарфюрер і член „Шуцполіцай“ 58-літній Ернст Вархмін з Фіцену, якому акт обвинувачення закладає замордування 6 713 жидів і співчуанть у знищенні 80,000 інших осіб, про себе розказує: що він — великий приятель тварин. Про „жидівське питання“ він доповідає „шойно в Станіславові“, куди його відраджено в липні 1941 року. Знаючи про те, що жиди — вороги німецького народу, бо „навіть в радіо про це говорили“, Вархмін очоче виконував накази своїх зверхників. Він, член НСДАП з 1939 року, двічі жошайт, „не переймався надто політикою“, а робив тільки те, що йому, як „доброму золдартові“, наказувано. 51-літній Йозеф Давс з Ганава, „шасливий батько“ двоох малих дітей, перебував в тюрмі в Станіславові, як „СС-роттенфюрер“, разом з Крюгером та іншими причинили до вимордування 80,000 жидів брав безпосередню участь в екзекуції 17,000 осіб і власноручно замордував одного жидя. Під час одної екзекуції він будітмо дістав нервовий розлад і відмовився виконати наказ, за що його у Львові в 1942 році замирили на шість місяців тюрми і відраджено на Східний фронт. Цей злочинець, батько семерих дітей, став членом НСДАП у 1938 році і вступив до „Ваффен СС“ у 1939 році, щоб „мати шанси на краще життя“. Разом з Крюгером у липні 1941 року він з'являється в Станіславові і як „референт у справах инщення жидів“ за сумління виконувана наказів та за участь в вимордуванні 60,000 жидів дістав назву „короля жидів“. Уже протягом двох тижнів своєї служби „вождів і батьківщини“ він успів замордувати зі своїми колегами як „прикордонної поліції“ 600 осіб жидівської та польської національності. Після закінчення востягх тюрми, у 1947 році, на домагання польського уряду, американці Шотта арештують і ввадять до Варшави, де його засуджують за приваєльність до СС і СД на три роки тюрми. За „діяльність у Станіславові“, із-за відсутності доказового матеріалу, його не судили. Відбувши кару в Польщі, Шотт у 1951 році повертається до Західної Німеччини і до часу арештування в 1962 р. живе на признаній йому державній ренті як „шпет гайкерер“ та „зоненфліхтлінг“, тобто як особа, що із опізнанням повернувшись додому та як виселенець з німецьких територій, окупованих Польщею. Під час переслухання Гайнріх Шотт, подобно як і Крюгер, поводиться самопевно, раз-у-раз вибухас сміхом і радо позус фоторепортаж. На питання суддів відповідає, що він ні в чому не винен і тільки як „золдарт“ в кожному наказі своїх зверхників. Сидний раз він виявив свою „твердість“, коли „як християнин і з огляду на своїх дітей, не виконав наказу“ вступити з Євангеліської Церкви. Шоттові, як і Крюгерові, закладають фізичне знищення 80,000 осіб. Колишній СС-обершарфюрер і член „Шуцполіцай“ 58-літній Ернст Вархмін з Фіцену, якому акт обвинувачення закладає замордування 6 713 жидів і співчуанть у знищенні 80,000 інших осіб, про себе розказує: що він — великий приятель тварин. Про „жидівське питання“ він доповідає „шойно в Станіславові“, куди його відраджено в липні 1941 року. Знаючи про те, що жиди — вороги німецького народу, бо „навіть в радіо про це говорили“, Вархмін очоче виконував накази своїх зверхників. Він, член НСДАП з 1939 року, двічі жошайт, „не переймався надто політикою“, а робив тільки те, що йому, як „доброму золдартові“, наказувано.

ЛІСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО „ЧУЖИНИЦЬ“

Часто буває так, що людина лише про одне, а думка про щось інше. Це і с людське слабство. Люди часто діють проти свого переконання, вмовляють в себе, а не вважають себе тим, чим вони с.

У листі до „Свободи“ з 30-го липня ц. р. я згадував про деякі вияви нестатку наших людей у церкві й ка бенкетях, на які запрошувались чужинецьких представників. Мова йшла про Тиждень Поневолених Націй, що його рік-річно відзначають в ЗДА чужинці.

Мій земляк Омелян Макогін у своїй листі до редакції „Свободи“ з 9-го ц. м., покликаючись на цитати із мого листа і виступаючи як повноправний американець, громадянин ЗДА (цього права ніхто йому не заперечує) радить мені не робити сегрегачі, називаючи себе й наших співгромадян чужинцями.

Здається, що п. Макогін, читаючи мого листа, не зрозумів, що писав я таки про чужинців, а не про американців, отже про азербайджанців, альбанців, турецькостанців, словенців, румунів, мадярів та ін. Чи вистачас кількадестьох років, питас п. Макогін, щоб статн американцем? На це питання можу йому найкраще відповісти соціологи й антрополог.

Щоб не було на сторінках „Свободи“ мовних чи термінологічних колізій, на це постійно звертас пильну увагу мовний редактор „Свободи“.

Роман С. Голіят
Юно Порк

„ЗАПОРОЖЦІ“ В ГАНТЕРІ

Покійний парох св. Юра у Львові, о. крил. Л. Куніцький, часто звертав до своїх парохіян із закликом займатись передні лавки, не стояти біля порога чи за порогом, коли в церкві с ще забагато місця. Цю днину звичку стояти біля порога вважав він залишком панцизьянних часів, коли нашому братові відно було стояти в панському покої тільки біля порога або й за порогом, і тих, що в церкві любили стояти біля порога чи за порогом (щоб скоріше вийти!) — називав жартом „запорожцями“.

Щось подібне діється уліті і в Гантері, де сотні літників приходять на Богослуження, але... не можуть дістатись до церкви, бо „запорожці“ блокують усі трос дверей, хоч це с багато вільного місця в церкві. А стояти на пальчому сонці цілу відправу не належить до пристоностей.

В чужих церквах завжди с т. зв. „орднери“, які керують порядком і просять вірних займатись передні місця, залишаючи задні місця тим, що прийшли пізніше. Такі впорядники повинні бути в усіх наших церквах, щоб люди не мусили стояти по порогом, коли с ще багато місця всередині церкви.

Тактовний упорядник прийдас б у кожній нашій церкві, навіть у Гантері! І. Дурбак.

ЛУКА ЛУЦЬ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(33)

Франко знав про заходи В. Озаркевича, бо міг свобідно переписуватись з Ольгою, коли вона майже цілу зиму 1878-1879 перебувала в родині коло Станіславова. Цієї ж зими міг Франко бачитись з Ольгою, коли вона приїздила до Львова. Сестра Михайлина твердить, що вона і вуїко, в якого вони жили тієї зими, та вся вуїкова родина „були того переконання, що сестра не вийде за Озаркевича“. Про трагічну розв'язку оповідає пані Михайлина так:

„Одного дня каже до мене сестра, що рішнлася і вже сказала Озаркевичеві, що вийде за нього. Не вірила я в перший момент, а як зачала переконуюче говорити, я здивувалася. На мє здивування почала плести мені такі нісенітничі, що я обурилася.

Восени, у вересні, відбувся шлюб, а мені потім хтось оповідав (здається, Олесків, коли приїхав до нас на вакації), що Франко розхорувалася в день шлюбу і дістав вибух крові. Сестра твердить, що то неправда“ (ст. 137).

Але що спонукало Ольгу до цього рішення, проти якого вона майже півтора року боролася? Пані

Михайлина в своїх споминах признається, що не знає певної причини. Вона пише:

„В який спосіб вони розійшлись, не знаю. Сестра казала, ніби вона прийшла до переконання, що, не будучи підготовленою до якогось самостійного життя, була б для нього тягарем п його ідейній праці. Рішучість наступила по одержанню такого листа: „Моя доля — вітер в полі, не можу я тебе собою в'язати“. Той лист і спонукав, що сестра рішнлася вступитись йому з дороги. До написання такого листа мусило привести його якесь знервування, а чи тут завинив батько, чи, може, і сестра, цього вже не знаю“ (ст. 137).

Ольга Озаркевич „багато листів під Франка“ поплала, головним чином всі ті, які були писані по замійжі. Раз просила Ольга Франкова, щоб Михайлина Рошкевичівна віддала їй ті всі листи, що їх Франко писав до Ольги, але сестра відмовилася це зробити: „Ви до цих листів не маєте жадного права; коли ваш муж писав до моєї сестри, то за пас ніхто не знав, чи ви живете на світі“ (ст. 139).

Михайлина Рошкевичівна пише про причину зривання („на її погляд“) так: „Наше галицьке жіноцтво, котре в ті часи потрапило перейняти якісь ідеї, переймалося ними доти, доки це не загрожувало їх спокійному проживанню“ (ст. 146).

Цей розділ про трагічну любов Франка з Ольгою Рошкевичівною почали ми уривком поезії „Картини

любови“, в якій поет висловлює надію, що незабаром побачиться зі своєю коханою.

Зближаєсь час, і радісно тремтяти, в твої обійми щирі кинусь я, і скаже мені цілунок гарячий, що будь-що-будь, а ти повій моя! (XV, А., 95)

Але ця зустріч не відбулася так, як бажав поет, і тому з-під його пера виходить 10-го травня 1878 р. сонет „Плив гордо яструб в лазуровім морю“, в якому поет „лежав в очиданні і горю“ і „ждав на ню, своєю єдиною зорю“.

Нема голубки! Тільки яструб в'ється! Нема толубки! Дарма серце б'ється! Вже ніч. — В розпучі знов я геть пішов.

А за ліском на тій ж горі чекала Она весь день на мене, виглядала, Тужила важко й плакала за мною. (Там же, 96)

Чим була Ольга Рошкевич для Франка — найкраще видно з його листа до неї, в якому він пише: „Ох, хвилини шастя такі рідні в кожній житті, а особливо в моїй! Я всіх їх можу на пальцях почислити. І це, значить, — чоловік жив, був молодий, любив усім жаром молоді першої любови!... І це, значить, — найвище шастя, найвища поезія жит-

тя осягнені, — більшого, кращого нічого не надіється!... Я не раз мав би охоту проклясти все життя і всю його поезію вкупі з його поганого прозою, — ноли б я не знав, що тисячам-тисячам це життя дає тільки саму прозу і сто раз поганіший від моєї, — коли б я не знав, що Ти мене хоч трохи любиш, — хіба не правда? —

ЩЕ ПРО Д-РА В. ГАЛИЧА ТА ЙОГО ВПЛИВ НА НАШУ МОЛОДЬ

В числі 137 „Свободи“ с величчя статтею про „70-річчя д-ра В. Галича“.

Сьогоднішній новий український еміграції не легко зрозуміти Америку 1920-30 років.

Я саме в той час прибув до Америки 20-літнім молодцем.

А чия ви хотіли б іти до американської школи? Я не знаю англійської мови.

БІЛЕТНА ШКОЛА РОМИ ПРИЙМІ-БОГАЧЕВСЬКО 133 — 2-га Евею Нью-Йорк, Н. П. OR 7-7187

Увага! УНКА — Лонг Айленд Увага! В четвер, 25-го серпня 1966 р.

в залі Української Православної Церкви ПРЕСВЯТОЇ ТРИЦІ при Maple Avenue у Westbury, L.I.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗБОРИ в справі вибору делегатів НА ІХ КОНГРЕС УНКА

Всі члени, які інкасували свій національний податок, мають право голосу на цих зборах.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА НА ГРОБІ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА ПРОФ. С. ЛЕВИЦЬКОГО І ЙОГО ДРУЖИНИ

в суботу, 27-го серпня 1966 р. на ЦВИНТАРІ ЛЯКАВАНА в БОФАЛО

Збірка учасників о год. 1:30 по пол. на цвинтарі. Представники Українських Громадських Організацій, які бажають взяти участь у посвяченні пам'ятника...

ІЯ І ЛЮБО МАЦЮК Спільні Концерти

Шкаго, Ілліной КОНЦЕРТ УЧНІВ МУЗИЧНОЇ СТУДІИ ПРОФ. І. БІЛОГРУДА

„Хто не має музики в душі, кого не зворушують гармонія мелодійних звуків, той здібний до зради, хитрощів і руйни, і такої людини не можна довіряти“.

Зацікавлену музику молоді з успіхом навчає наш видатний піаніст, композитор і педагог проф. Ігор Білогруда.

Виконавці програми молоді учні у віці від 7 до 17 років, дали гарний образ зростаючих талантів.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Збірник „Андрій Мельник“ вийшов у Вінніпегу

Вінніпег. — Накладом Видавництва „Новий шлях“ вийшов тут друком збірник статей і матеріалів у першу річницю смерті Голови Проводу Українських Націоналістів полковника Андрія Мельника.

Вінніпег. — Накладом Видавництва „Новий шлях“ вийшов тут друком збірник статей і матеріалів у першу річницю смерті Голови Проводу Українських Націоналістів полковника Андрія Мельника.

ЩЕ ТРОХИ ПРО СОЦІАЛІЗМ

(Закінчення зі сто. 2-ої)

Грошей дорівнює вартості велького мавина в цій державі. Отже, держава не може сама себе купити.

Конференцію в справі розроблення при Лізі Націй очолював Артур Гендерсон, колишній міністер закордонних справ в уряді Парлі Праці.

„Демократичний шляхом здійснені реформи“ ніколи до соціалізму не приведуть, бо соціалізм — це націоналізація, виплатення майна від приватних власників.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Мій опонент не знає „який логічний зв'язок між безбожництвом і безкласовим суспільством“.

Клівленд, Огайо ПОПИС ФОРТЕП'ЯНОВОЇ СТУДІИ СОФІИ ЯРЕМКЕВИЧ

Цьогорічний попис Фортеп'янової Студії Софії Яремкевич у Клівленді відбувся 11 червня в залі Музичного Осідку при Магнолія Драйв.

Попис почався дуєтом на двох фортеп'янах „Взяв би я бандуру“ в укладі Юр'яні Кларк.

Зали Музичного Осідку була вивопнена шестеро. Публіка раділа успіху студії, а також і тому, що шість її колишніх учнів дістали стипендії для дальших музичних студій у високим школах.

Після нього слідували більш підготовлені учні: Розмарі Крива („Арабський караван“ Гейне), Поль Жордан і Зореслава Дмитрак („Болеро“ Мошкоського на двох фортеп'янах).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

Поступово попис перетворювався у справжній концерт, що його започаткував Роман Монастирський („Масстат глибини“ Гамме-трак).

